

**Enige aspecten uit de boeiende geschiedenis van
“GRAND HOTEL KRASNAPOLSKY” te Amsterdam**

- L. Rietveld, Beëdigd Taxateur Oude Effecten –

Uit: V.V.O.F. Mededelingenblad Nr. 3 van september 2004, blz. 3 en 4

De aanbidding van Engelse Certificaten op veilingen heeft ons aanleiding gegeven de wel zeer boeiende achtergrond van de heer Adolf Wilhelm Krasnapolsky, alsmede de geschiedenis van het zo befaamde “Grand Hotel Krasnapolsky” te Amsterdam en de zaken in Londen aan de vergetelheid te ontrukken.

Wie kent niet het legendarische in het hartje van Amsterdam aan De Dam gelegen hotel, in de volksmond “Kras” genoemd.

In het jaar 1856 vestigde zich in Amsterdam de uit het Duitse stadje Peine afkomstige kleermaker: Adolf Wilhelm Krasnapolsky (waarschijnlijk Poolse voorouders). Hoewel “Meisterschneider” met een diploma van de Coupeursacademie in Dresden - bij aankomst in Amsterdam trad hij in dienst bij de destijds befaamde “Winkel van Sinkel” aan de Nieuwendijk – bleef hij niet in het kleermakersvak. In 1866 pachtte hij het aan de Servetsteeg (zijstraat van de Warmoesstraat, welke straat destijds een zeer belangrijk zakencentrum was) gelegen koffiehuis “Het Nieuwe Poolsche Koffiehuis” de bakermat van het latere “Kras”. In 1868 kocht hij het pand, De zaken liepen voortreffelijk en door aankoop van belendende panden, waardoor hij aansluiting kreeg met de Warmoesstraat, kon hij de zaak behoorlijk uitbreiden. In 1879 kreeg de toenmalige bekende architect Salm de opdracht de later zo befaamde “Wintertuin” te bouwen. De opening hiervan vond plaats op 13 juli 1880. Bij de inrichting van de Wintertuin waren meerdere destijds bekende kunstenaars betrokken, o.a. Ch. Rochussen; P.A. Schipperus; vader en dochter Tetar en Marie van Elven.

Amsterdam in de vaart der volkeren. Tot aan het midden van de 19e eeuw was Amsterdam een saaie en doodarme stad. De bevolking schommelde al jaren om een kwart miljoen. Een van de voorvechters om aan deze lethargie een einde te maken was o.a. Dr. Samuel Sarphati, die o.a. het “Paleis voor Volksvlijt” oprichtte en waarvan de eerste steen in 1859 gelegd werd. Zo ambitieus als Dr. Sarphati was, niet minder was dit Krasnapolsky. Door de opening van de Wintertuin werd Kras de sensatie van geheel Europa. Het publiek stroomde toe. Ik citeer een persbericht uit die tijd: “Alles stroomt erheen om het te zien en te bewonderen: het Bierpaleis, dat op het vaste land zijn gelijke zoekt”. Het bleef niet bij dit Bierpaleis, Krasnapolsky had grotere plannen. Wat hotels betreft had Amsterdam niet zo veel te bieden.

Aan het Damrak bevond zich het destijds befaamde "Bible Hotel" en aan de toenmalige stadsrand het "Amstel Hotel" opgericht door Dr. Sarphati en waarvan de eerste steen in 1866 gelegd werd. Voorts bevonden zich in de Warmoesstraat enige hotels van mindere klasse. In 1883 zou in Amsterdam de Wereldtentoonstelling worden gehouden, waardoor de behoefte aan hotelkamers zeer urgent werd.

Onder architectuur van Salm (dezelfde van de Wintertuin) liet Krasnapolsky een geheel nieuw hotel - voorzien van de laatste snuffjes van die tijd - met 125 kamers bouwen. Precies op tijd voor de opening van die tentoonstelling werd het op 14 juni 1883 geopend. Het gebouw, het is thans het oudste gedeelte van het reusachtige hotelcomplex, staat er nog steeds.

De zaken in Amsterdam liepen zo voorspoedig, dat de Heer Krasnapolsky zijn vleugels naar het buitenland wilde uitslaan. Bij een bezoek aan Londen in gezelschap van architect Cornelis Springer in 1889 ontdekten zij in Oxfordstreet, een van de voornaamste straten van het later zo rijke "Westend een leeg pand, Het vrij grote pand werd aangekocht en in het voorste gedeelte werd een z.g. "Wine Cellar" (te vergelijken met de in Amsterdam destijds zo bekende Bodega's). Om de exploitatie te bekostigen richtte Krasnapolsky een Britse Vennootschap op genaamd "Krasnapolsky Restaurant and Wintergarden Company", welke instelling op 6 augustus 1890 op de Londense Beurs een emissie aanbood van £ 200.000,—, verdeeld in Common Shares van £ 10,—.

Architect Springer kreeg later de opdracht in het nog niet gebruikte gedeelte van het pand Oxfordstreet 32 een Wintertuin te ontwerpen, geheel naar het voorbeeld van die in Amsterdam. Aangemoedigd door het grote succes opende de Heer Krasnapolsky later nog een tweede bedrijf in Londen, het "High Holborn Restaurant" eveneens door Springer ontworpen.

Ofschoon beide zaken zeer goed liepen werden zij later toch aan een Engelsman verkocht. Tot aan de Tweede Wereldoorlog hebben zij een bloeiend bestaan geleid.

Bronnen: eigen archief en Gedenkboek in 1966 uitgegeven "Kras = 100 - 100 = Kras".

Klassieke truc: verkoop het Krasnapolsky

Grand Hotel Krasnapolsky was ooit chic. Met de verkoop en renovatie moet het meest zichtbare hotel van Nederland weer heel wat worden.

Door onze redacteur
TOM KRELING

Uit: *NRC Handelsblad van dinsdag 25 juni 2013, Economie pagina no. 21*

AMSTERDAM. De naam rolt zo lekker. Vooral die eerste 'r'. Alsof hij erom vraagt, hem even iets langer aan - te houden. Krrrrrasnapolsky.

Maar dan heb je het mooiste van het vijfsterrenhotel in het hartje van Amsterdam, op de meest zichtbare hotelplek van het land, eigenlijk ook wel gehad. Ja, er staat een portier bij de ingang van NH Grand Hotel Krasnapolsky op de Dam. Maar de gasten die hij binnenlaat, komen niet terecht in een wereld van luxe. Het interieur is gedateerd. Door het immense pand hangen her en der zwart-witfoto's van vroegere hoogtepunten. Zoals het jubileum in 1966, toen het hotel honderdjaar bestond. Het restaurant Reflet heeft een uitstraling die misschien ooit chic aandeed, maar nu vooral kitscherig overkomt.

Afgelopen donderdag werd het personeel van het hotel bij elkaar geroepen door de managers, vertelt een ober van grand café Mathilde. "Er was een belangrijke mededeling. We werden verkocht." Voor het personeel zou er weinig veranderen. Of de werknemers hun handtekening op een papier wilden zetten. "Daarmee gingen we dan van de ene naar de andere bv. En voor de gasten verandert er ook niets hoor.

Gisteren werd bekend dat het hotel inderdaad verkocht is. In mei dit jaar pronkte de Spaanse hotelketen NH Hoteles nog met het hotel bij aandeelhouders en analisten van het bedrijf. In een

presentatie werd het Krasnapolsky genoemd als een belangrijke en waardevolle bezitting van het bedrijf. Een maand later is het beroemde hotel verkocht. Investeringsfonds Axa Real Estate heeft het gekocht voor twee - onbekende - klanten, die samen 157 miljoen euro neerleggen voor het hotel. Voormalig eigenaar NH Hoteles tekende bij de verkoop een contract om het hotel de komende 25 jaar te blijven exploiteren. Het bedrijf maakt volgens financieel persbureau Bloomberg een boekwinst van 42 miljoen euro.

De verkoop door NH Hoteles is een klassieke truc voor bedrijven die geld nodig hebben. Voetbalclub PSV deed het in 2011. Het verkocht de grond onder het stadion aan de gemeente Eindhoven, die het vervolgens in erfpacht teruggaf aan de voetbalclub. De Zweedse autofabrikant Saab deed het diezelfde zomer ook, vlak voor het faillissement. De fabrikant verkocht de eigen fabriek en huurde die vervolgens terug van de nieuwe eigenaar.

NH Hoteles kan wel wat geld gebruiken. Het beursgenoteerde bedrijf heeft een schuldenlast van ruim 1 miljard euro. Dat hoeft geen probleem te zijn als de zaken goed draaien. Maar heel lekker gaat het niet met de hotelbranche. De eerste drie maanden van dit jaar maakte het bedrijf een verlies van 41,6 miljoen euro. Hotels hebben last van de crisis. De bezettingsgraden lopen terug. De concurrentie is groot, dus de gasten die blijven slapen hoeven daar minder voor te betalen. Toeristen en zakenmensen hebben in Amsterdam een ruime keuze uit vijfsterrenhotels: het Hilton, Okura, Sofitel The Grand, Conservatorium Hotel, The Dylan, het Amstel Hotel en volgend jaar moet ook het Waldorf Astoria aan de Herengracht open gaan.

Tegen dat luxe geweld kan het gedateerde Krasnapolsky nauwelijks op. Eens was het restaurant en hotel, dat de Russisch-Duitse immigrant Adolph Wilhelm Krasnapolsky in 1865 begon, het beste wat Amsterdam te bieden had. Eind negentiende eeuw onderscheidde het hotel zich onder meer met warm water en een telefoontoestel in elke kamer. In de honderd jaar daarna groeide het bedrijf uit tot een heuse hotelketen, met zelfs een vestiging in Paramaribo. In 2000 werd de Krasnapolsky Group overgenomen door de Spaanse hotelketen NH Hoteles. Maar de grandeur van weleer kwam niet meer terug.

In 2003 werd de Bulgaarse crimineel Konstatin Dimitrov overdag op de Dam door zijn hoofd geschoten, waarna de kogel in het hoofd van zijn vriendin bleef steken. Dimitrov overleed ter plekke. Het paar was al weken te gast in het Krasnapolsky.

De nieuwe eigenaren willen het hotel met de 468 kamers weer serieus in de markt zetten. Volgend jaar begint een grote renovatie: 38 miljoen euro. In 2017 hoopt het Krasnapolsky dan weer mee te kunnen doen met de grote luxe jongens in Amsterdam.